

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXVII. An Christus primus ad coelos ascendit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

tuum tu castigare Magistrum? Vel obclamantem audi. Hoc, inquit, ideo contēdunt ut Corpus gloriosum non modo simile reddant spiritui; sed immensum esse, nulloq; loco contineri obtineant. At quid pro eo contendamus obtinendo; quod corpori debet glorioso S. Patres affirmant, & Beza tuus? Quid, quod illud tuum figmentum mendacio cumules, atque calumnias vel in ipsos S. Patres impacta? Hi cum Paulo credunt, 1. Cor. 15. Resurget corpus spirituale, omniumque penetratium.

Atat cum ratione etiam mentitus esse videri appetit.

1. Nil tale sonant verba, inquit: Quia non dicit Euangelium, intrasse per ianuas clausas; sed repente stetit inter Discipulos, cum tamē clausa essent ianue; nec aditus illi esset patefactus manu hominis.

AUTOR. Mentitus nunc etiam es Spiritui Sancto, qui per Euāgelistam dixit: Venit ianua clausa.

2. Instat exemplo: Scimus Petrum è carcere obserato egressum esse: an ideo dicendum erit, per medium ferrum & asseres penetrasse?

AUTOR. Sycphantiam adiicit mendacio. Nec enim Scriptura dicit exisse Petrum foribus clausis; sed Act. 12. Porta ferrèa ciuitatis vltro aperta fuit.

3. CALVINO sui succenturientes operā locant vicariam; hisque dictitantibus, sese per fenestram iniicisse Christum: aliterque alibi que aliis aliis verò, pulsanti apertum fuisse, sicq; introisse: Ipse demū Choragus ita determinat: Querere necesse non est, quemadmodum intravit: sat fuerit, constare, quod non per ianuas clausas sese penetravit.

Finiam nunc ego vel ipsiusmet totidem verbis Caluini.

Facebant ergo pueriles ista argutie, qua nihil prorsus habent solidi; & multa secum trahunt deliria.

AUTOR. At quiverò, 1. Iste per fores clausas ingressus docet Dominum sepulcro clauso resurrexisse; 2. Vtvero Virginis clauso exisse; 3. Verè super aquas ambulasse cum Corpore vero: 4. Per medium eorum transisse lapidare eum volentium; 5. Lazarum mortuum dicto Christi paruisse ligatisque manibus & pedibus produisse. 6. Coelos Christu ascendentem penetrasse. Non hæ pueriles argutie sunt, aut deliria: Non.

2. Deliravitne S. Chryl. hom. 89. in Ioann. Admirandum, ait, quod phantasmæ esse non sunt suspicati. S. Aug. tract. 12. in Ioann. Moli corporis, ubi Diuinitas erat, ostia clausa non obstiterunt. Ille quippe eis non apertis intrare potuit; quo nascuntur Virginitas Matris inuiolata permansit. S. Greg. hom. 20. in Euang. Quid mirum, si clausis ianuis post resurrectionem suam, in æternum iam victurus, intrauit; qui moriturus, viuens non aperto Virginis utero exiit?

3. Ad vltimum suis ipse CALVINVS fenestras, pulsationes, apertiones, fabulantibus ita responsat: Sic habendum est: Christum non sine miraculo ingressum esse; Vt documentum cederet suæ Diuinitatis: quò suos Discipulos magis attentos redderet. Rectè seipsum refutauit. Cætera repete ex Antichristo meo. p. 1. q. 17. Et Genealog. p. 1. quest. 19. Et D. Thom. 3. quest. 54. a. 1. ad 1. & 2.

QVÆSTIO LXVII.

An Christus primus ad Cælos ascendit?

LUTHERANI plerique: Vt Marbachius libr. de Cœna Dom. Argentinz excuso, fol. 150. &c. & in tribus concion. de Ascensione. 1. Christum in cælum ter ascendit; bis verò, semel imaginaria.

O Ex.

Explicat id Illyricus libr. de omnipresencia carnis
Christi; BRENTIUS in Catechesi anni 1. & in Lu-
tan hom. 20. Loffius in Matth. c. 26. Schmidelinus.
&c. 1. Verè ascendit, ait in Conceptione, & cum in
vtero materno humana natura unita Diuina, & Verè
Conceptum est. Fuit enim humana natura ab initio
inca natiua in celo, & ubique. 2. Verè ascendit ait,
Matth. eius ubi supra: Cum formam serui deposuit in
cruce, emisso spiritu. 2. Imaginarie ascendit quatra-
gesimo à resurrectione die.

2. Is autem ascensus Christi quadragesimo post Pa-
scha die fuit tantum Dispensatio. Ecquid istud; Di-
spensatio? Exponit BRENTIUS in Recognitione sua
Pag. 167. telle Beza in respons. ad Acta Colloqui Mompel-
gart. Fuit externum spectaculum usque ad nubes.
Vel, ut Marbach. us ibid. & Audi Musculus, Concordiæ
Beigenlis compater in art. de Cœna Dom. Fuit dispa-
ritas, & visum quoddam.

3. Itaque ait Schmidelinus in Thesib. Wittenberg.
anni 1. 80. Thesi 287. Christo, ut ad Patrem veniret,
nec latum quidem vnguem aut pilum à terra recedendum
fuit.

CALVINUS in Luc. c. 16. Item in Psy-
chopannychia: E. B. ZA lib. 2. contra Be-
ctium de Christi Mueitate par. 2. Et perau-
lgatum est dogma Calvinistarum tale: Chri-
stus non fuit primus, qui caelos penetrarit. Iusti
omnes Veteris Testamentis hac vita soluti in iis
ipsis Beatorum sedibus, immane quantum ante
illum recepti sunt.

Neque LUTHERUS abhorret ab hoc
pseudocanonismo: patebit infra.

AUTOR. Duæ hic triuiales occinū-
tur contilenæ: Vbiquitaria Lutherano-
rum altera; altera de Subaltariis in cœ-
lo Calvinianorum, de quibus q. 55. & 73.

VBIQVISTÆ Christum in Concepti-
one cœlos petisse nugantur eò, quòd vi-
nita cum Verbo Humanitas continuò
cum eadem esse coeperit ubique; ac
proinde & in cœlo, velut Deificata. Si-
militer post hoc, Pater in manus tuas
comm. &c. dictum factum fuisse. Quia in
commixtione Naturarum Christi per-
quam opus distinctione est.

QVÆRES igitur, Secundum utram
naturam Christus ascendit?

RESPOND. I. Quoad Conditio-

nem Ascendentis, cum ea sit Diuinæ na-
turæ, Christus non potuit ascendere:
Tum, quia eidem non competit motus
localis; vt quæ implens omnia immo-
bilis sit, & illocalis. Humana verò Chri-
sti natura potuit ascendere; vt quæ &
Localis erat, & mobilis.

2. Quoad Causam ascensionis, Chri-
stus ascendit virtute diuinæ solius, non
humanæ naturæ. Vnde S. Aug. serm.
176. de Tempore. tom. 10. De nostro
fuit, quod Filius Dei pependit in cruce; sed de
suo, quod ascendit.

Ecce propemticum Isaia, c. 63. Iste
formosus stola sua gradiens, in multitudine
fortitudinis suæ. Idest, vt ait S. Greg.
Rom. in Euang. Helias in curru legitur
ascendisse; vt videlicet aperte demonstraretur,
quia homo purus adiutorio indigebat a-
lieno. Redemptor autem noster non curru, non
Angelis subleuitus legitur: Quia, qui fece-
rat omnia, super omnia sua virtute ferebatur
diuinitus, vt Deus. Vide S. Th. 3. q. 57.
a. 30. Satis ista in præsens: mox cum
Vbiquitatis pressius agamus.

II CALVINISTÆ duo asserunt. 1.
Christum non esse ascendentium primum.
2. Sanctos Veteris Testam. diu ante caelos
incoluisse.

AUTOR. O Biblicos, scilicet, Cal-
uinistas!

1. Quaro, Ephe. 4. Propter quod dicitur,
Psal. 67. Ascendens in altum captiuam
duxit captiuitatem? Eequam isthanc?
Nisi de qua prædixerat Eccl. 24. Penetra-
bo; Coelos? Non; sed omnes Inferiores
partes terra, & inspiciam omnes dormientes,
illuminabo omnes sperantes in Domino. Hinc
in cœlo degebant? Falsum igitur epi-
phonema foret Zachariae cap. 9. Tu in
Sanguine Testamenti tui emisisti Vinculos de
lacu

lacu, in quo non est aqua. Quis in caelo lacus? Explicat Oleas, cap 3 lacum: *De manu Mortis liberabo eos, de morte redimam eos. Ero mors tua o Mors: morsus tuus ero Inferne.*

2. Vnde votum Zachariae, Luc. I. *Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent.* Dictum factum; teste Apostolo, Hebr. 2. *Mortuus est, ut destrueret eum, qui habebat Mortis imperium, id est, diabolum; & liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant seruituti.* Haec omnia, aliaque talia passim inferos, non caelos loquuntur. Vide plura supra *quest. 55.* & aliis isthic citatis locis.

3. Iam ex hoc; quod omnes descenderiat, reprobi in gehennam; Sancti in Limbum; Nec Paradisum quisquam intrarit, obstante Angelo cum romphæa flammea; Et, quod Sanctos eduxerit omnes Christus: ex hoc, inquam, sequitur; & Christum; ut primus fuit, qui è caelo descendit: sic & primum fuisse omnium, qui ascendit. Sicut est *primitiae dormientium ac resurgentium*; sic & ascendentium. Iuxta Ioan. 3. *Nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis, qui est in caelo.*

Id quod eliquidat Apostolus, Eph. 4. *Quod autem ascendit, quid est, nisi quia & descendit?* Glossa, scilicet, *secundum Humanitatem.* Nam ita S. Aug l 4 de Symbolo. c. 7. tom. 9. *Quis est, qui descendit? Deus homo. Quis est, qui ascendit? Idem ipse Deus homo.* Descendit Deus secundum exinanitionem, *formam serui accipiens*; Ascendit Homo, secundum plenitudinem perfectionis, & omnium consummationem: Et tamen utrobique

non nisi *Homo Deus Christus Iesus*: Deus, essentialiter, potentialiter, & ubiq; praesentialiter: Homo autem localiter. Hicce quia c nstringantur Luthero-calumnistæ; eadem viri esse sophistæ proclamabunt: Sed ego te Iudicem appello, CHRISTE.

III. SCHARPIVS in Cursu Thol. f. & 21. controu. 2. ait: *Nos negamus ANIMAM Christi verè descendisse ad inferos: & asserimus immediate post mortem caelum ingressam esse.*

SVADET istis. 1. Quia Euangelisti descensum animæ silent.

2. Quia non descendit Deitate; quia hæc ubique est, nec locum mutat: Non Corpore; quia hoc in sepulcro iacuit: Non Animâ; quia hæc in paradiso fuit; ceu latroni promittit. Luc. 23.

3. Quia Christus commendauit Spiritum suum in manus Patris, vti & Stephanus: at huius anima statim euolauit in caelum: ergo & Christi.

4. Quia non descendit, 1. Vt victoriae gloriam ostenderet; nam sic Descensus fuisset initium glorificationis, non Resurrectio; quod absurdum. 2. Non ut ibi pateretur; nam in cruce consummatum est. 3. Non ut Patres è limbo educeret; nam hi non fuerant, nec limbus erat.

5. Quia per Adam, Rom 5. cõstituti iniusti protinus sunt è paradiso exclusi: Ergo per Christum constituti iusti protinus in caelum recipiuntur; in primis Christus.

6. Quidam Patres & Concilia articulum de Descensu suis in Symbolis amittunt, quia de reali descensu Christi non potest intelligi.

AUTOR. Christus secundum Animam verè descendit ad inferos. 1. Quia Matth 12. *Sicut Ionas fuit in ventre ceti, ita Filius hominis in corde terre.*

INSTAT I. CALVINVS in psychopan. Venter ceti erat figura mortis. 2. Alii, *Cor terra*, est sepulchrum, auct.

DICO AD I. At *cor terra* non est mors: Dein Venter ceti similatur cordi terræ; ergo nec is figurabat mortem.

AD II. At vt cor est profundissimū animalis ac medium; ita infernus est terræ imum: sepulcrum verò est in superficie terræ. Ita S. Hieronym. *ibid. Iren. Tert. Ambr.*

II. Quia, Act. 2. *Non relinques Animam meam in inferno.*

INSTAT Beza, id est, *in sepulcro*: Animā, id est, cadauer. Sic in d. fensione contra Castellionem: *Hic a i de Corpore, & de Sepulcro, nemo dubitare potest, nisi velit meridie cecutire.* 2. *ψυχή*, vt propriè animam, si significat tamen & Corpus: 1. Quia anima sumitur pro vita; at hæc quasi obruta sepulcro est æquè ac corpus. 2. Anima est pars pro toto, *animam*, id est, *Me.* 3. *Leu. 21. Super anima non contaminetur*, id est, super cadauere.

DICO AD I. Liquet Act. 2. *ψυχήν* propriè animam, *ἀδύ* infernum significare. *Ibid.* anima destinguitur contra Carnem: Vt *Nec Anima derelicta est in inferno; nec Caro eius vidit corruptionem.* Vox *ἀδύ* semper infernum significat. Ad confirmationem. 1. Esto; Et si raro: At Anima nunquam capitur pro cadauere; cum in hoc sit priuatio animæ: Nec vita est in sepulcro, cum corpus ibi careat vita. Ad II. Sic poneretur pars pro parte, anima pro corpore, cōtra grāmaticum. At hic opponitur carni: ergo propriè significat. Hinc & Ad III. liquet. Et *anima* in scripturis ponitur pro animali, sed cum adiuncto, *Viuentis, Eius.* &c. & significat animam sensitiuam; non, rationalem inextinguibilem.

III. Quia Rom. 10. *Quis descendit in abyssum, id est, Christum à mortuis renocare?*

Ergo post mortem in ea fuit. Fingitur à Caluino etiam viuens in ea fuisse, vt desperatus in statu damnatorum: ergo ante mortem descendisset. Et *Abyssus* hic opponitur cœlo, imū summo: Item Descendere in abyssum ponitur pro re homini impossibili; sicut est istud: *Quis ascendet in cœlum, id est, Christum deducere?*

IV. Quia Eph. 4. *Qui ascendet, ipse est & qui descendit in inferiores partes terræ; id est, in Infernum, ait Hier. Ambr. Chrys. &c.* INSTAT Beza, *Inferiores partes*, id est, sepulcrum. DICO, sepulcra sunt superiores partes terræ. Dein, Beza sic explicat, & S. Patrum nullus.

DICO AD I. Negatio ab auctoritate est inualida: Quia profitetur Euāgelium non omnia scripta esse: At alij descensus meminerunt.

AD II. Non Deitate, nec corpore, sed animā descendit: cum qua & latronis erat anima, vt & S. Patrum animæ: & hoc erat esse in paradiso. Vide *suprà quæst. 55.*

AD III. Disparitas est: Nam orante Christo, necdum ascenderat Christus, cœlumque referarat: at orante Stephano cœli patebant sanctis animabus. Nec spiritum in manus Dei recipi, est in cœlo collocari: nam & Patrum animas receperat, quæ nihilominus in limbo tenebantur, inque sinu Abrahæ: non in cœlo.

AD IV. Descendit, non vt pateretur, sed educeret Patres & gloriam victoriæ ostenderet; cuius initium ab reddito spiritu fuit; apparuit verò in resurrectione mortalibus.

AD V. Non sequitur necessariò ex disparatus. Nam ita solutio animæ esset eui.

Eiusdem cum corpore resurrectio, & ascensio; ascendissetque Dominus prius anima, quam corpore.

AD VI. Patet *suprà* *quest. 50.*

QVÆSTIO LXVIII.

*Quousque Cælorum ascendis
Christus?*

LVTHERANORVM hic partes certatim agunt principes duo, Flaccus Illyricus, & Brentius; præcipue pro Vbiquistis: Quibus Christus nusquam ascendit, aut descendit. Atque idcirco COELOS, non proprie, sed Figuratiè accipi oportere contendunt: ut significet: Gloriam, regnum, & Maiestatem Dei; & non locum certum.

FL. ILLYRICVS *lib. de Ascens. Christi*, id *SVA* *DERE* se tribus putat. 1. *Act. 3. Quem oportet cælum suscipere.* Si de loco foret sermo, dixisset; quem oportet cælo recipi. 2. *Quia ascendit in cælum*, id est, sedet ad dexteram Patris: sed hoc est meta horum; quia Deo nec Dextera est, neque Sinistra. Ergo & Ascensio in cælum accipi metaphoricè debet. 3. Quia si ve è in cælum ascendisset cor, oicum, oportebat iussisse Discipulos, ut attentè spectarent, qui globos cæli delarumque periret; quò testari possent. *Profectò*, inquit, *ista est planè inuicta demonstratio contra istò. ù loca itatem Christi, cælo inclusi.*

4. BRENTIUS *lib. de duob. nat. Christi*, ad docendum idem conuincitur hisce tribus. Quia, *Hebr. 4. Penetravit cælos*: Imò *Eph. 4. Ascendit super omnes cælos*; ergo non est in alio quo, ut in loco. *Quia, Heb. 7. Excelsior cæli situs.*

5. Quia si in cælo foret corporeo, id esse Antarticum oporteret, ut pote quicum; *Alioquin malè se haberet in perpetua a. itatione. Illa. Epic.*

6. *Qui Ioan. 3. Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit.* at non descendit de corporeo; ergo nec ascendit ad corporeum.

II. CALVINUS, qui cæteroquin Vbiquistas ubique proferbit; hæc tamen in quaestione haud obscure vbiquetizat. Sic enim scribit in *Marc. 16. Locum imaginari, in quem Christus ascenderit, non conuenit.* Ratio promittitur apud S. hiluibelburgiū in *Th. ol. Calu. l. i. c. 26. Nullo enim spatio, ad quam sedet, Dextera Dei terminatur.* Ergo sentit Calvinus, Corpus Christi cum Diuinitate Vbique impere omnia.

III. SYRÆVS, & SPINA, Ministri duo

Caluinistici, in Colloquio Parisiensi primum verbis, dein & scriptis ita professi sunt: *Qui Christum sine Diuisione peruasisse solidissimos cælos putant, oppido quàm falluntur. Perbiantem fracturam ingressus esse credendus est.*

AUTOR. I. Christus ascendit in verum cælum corporeum: Intra verò, an *suprà* illud commoretur, incertum est *D. Thomæ 3. q. 57. a. 4. S. Augustino epist. 57. curiosissimum & superuacaneū videtur. Certum istud,*

Ibi Corpus Christi palpabile adæquato spacio circumscriptum est.

1. Quia vbicumque in Scripturis cælum opponitur terræ, ut sedes Dei; ibi locus corporeus describitur.

2. Quia Christus descendet de cælo ad iudicium cum Maiestate: non descendet de Maiestate, regno, gloria: Ergo non metaphoricè significant *Cælum* ista; sed locum corporeum.

3. Quia, ibi erit Christus, vbi & Sancti, *Ioan. 14. at hi, ut corporei, non sunt vbique, sed loco certo, & nobilissimo, hoc est, in cælo quare & Christus ibid. est, ac erit. Ita S. Patres.*

4. Quia Corpora quò sunt perfectiora, eò perfectius participant bonitatè Dei, & superiora sunt ordine locali: unde formaliora sunt & altiora: At corpus plus participat de bonitate Dei per gloriam, quam per naturalem formam. Quò gloriosius ac altius esse Christi Corpus debet. Ac ideo *Eph. 3. Ascendit super omnes cælos, ut adimpleret omnia.* Euenit hæc ratio *D. Tho. 3. q. 57. a. 4. Neque *suprà* cælos locus est; quia corpora sancta nil indigent continentia loci; cū à Deo accipiant omnia, à cælis nihil. Et tamen quia Sancti sunt spirituales substantiæ, ideo debetur eis locus per modum*